

1.1.2017

לכבוד :

גב' תמר קרביץ

מרכזת בכירה בתחום פיתוח ומדיניות אקדמית, האגף האקדמי

המועצה להשכלה גבוהה

שלום רב,

הנדון: דיווח שנתי אודות מדיניות מכללת אפקה בנושא קידום וייצוג נשים

בהמשך למכתבכם בנושא מיום 28.11.2016, להלן התייחסותנו לנושאים שהועלו במכתב.

בברכה,

פרופ' עמי מויאל
נשיא המכללה

העתק: רו"ח מירי אורן – מנכ"לית מכללת אפקה

מדיניות מוסדית:

- פירוט מדיניות ופעילות המוסד לקידום וייצוג נשים באקדמיה - האם נקבעו יעדים לשוויון מגדרי? אם כן - מהם? האם הוקצו משאבים לטובת השגתם ומה טווחי הזמן בהם המוסד מתכנן להשיג את יעדיו?

מכללת אפקה מאמינה בשוויון מגדרי כחלק מהתרבות הארגונית שלה. לראייה, בראש שדירת הניהול האדמיניסטרטיבית מכהנות: מנכ"לית, סמנכ"לית כספים ומש"א וסמנכ"לית מנהל אקדמי. 3 מתוך 5 בתי הספר האקדמיים באפקה מנוהלים ע"י נשים.

כולן נבחרו לתפקידן על סמך כישוריהן ועל סמך הניסיון האקדמי והניהולי שלהן.

לאור האמור לעיל, כמו גם הנתונים שהוצגו מטה, לא ראינו צורך בנקיטת צעדים והקצאת משאבים מיוחדים לפעילות שמטרתה קידום ייצוג הנשים במכללה בשל שיוכן המגדרי.

המכללה רואה לנגד עיניה את החשיבות בעידוד וקידום תלמידות להכיר את עולם המדעים ולכן פועלת ותומכת בפרויקטים כדוגמת "סודקות את תקרת הזכוכית".

במידה וייעודו תקציבים עתידיים ע"י ות"ת, תשמח המכללה להרחיב את פעילותה מעבר לכספי התרומות שאותן היא מגייסת מתורמים חיצוניים לטובת פעילות הסגל במכללה לקידום וייצוג נשים באקדמיה.

- האם התקיימו דיונים בנושא בסנאט/במועצה האקדמית ובוועדות שונות רלוונטיות, לרבות ייצוג נשים בוועדות השונות במוסד?

נושא השוויון המגדרי הינו לנגד עיני כלל ההנהלה והסגל באפקה. ועדות אפקה השונות כוללות ייצוג משמעותי של נשים, ולאור זאת לא היה צורך בדיון ייעודי בנושא.

לדוגמא, שיעור הנשים החברות בוועדות המובילות באפקה:

- **ועדת הוראה מכללתית** – בראש הוועדה המונה 8 חברים עומדת ראשת בית הספר להנדסה רפואית, אתה חברות 5 נשים, המהוות 62% מכלל חברי הוועדה.
- **ועדת איכות הוראה** - הוועדה מונה 7 חברים מתוכן 3 חברות, המהוות 43% מכלל חברי הוועדה.
- **מועצה אקדמית** – מונה 26 חברים מתוכן 10 נשים, המהוות 38% מכלל החברים. המועצה כוללת גם חברים שאינם חברי סגל. הרכב הנשים מתוך חברי הסגל החברים במועצה הינו 45%.

- **מגמות שינוי במוסד שנוגעות לייצוג מגדרי בהיבטים השונים, לרבות בגופים המנהלים (פקולטטיים/מוסדיים) ועוד.**

כפי שיוצג בטבלאות בהמשך, ניתן לראות כי התפלגות הסגל האקדמי עומדת על (60:40). חשוב לציין כי הנתונים משקפים את המרצים בפועל בשנה"ל תשע"ז, ואינם כוללים שתי מרצות הנמצאות בחל"ת, בדרגת פרופסור חבר ומרצה בכיר. כמו כן, ראוי לציין שאפקה הינה מוסד אקדמי בתחומי ההנדסה, המאופיינים לרוב באחוזי נשים נמוכים מאשר גברים.

ניתן לראות בבירור כי באשר לגיוס מרצים חדשים הנתונים כמעט זהים (17:16) כאשר מדובר בגיוס גברים ובנשים

כמו גם בנושא ההעלאות בדרגה. כפי שכבר נאמר לעיל, ההתייחסות הינה עניינית ומקצועית.

• **פרטים אודות היועצת לנשיא להוגנות מגדרית : שם, דרגה ותפקידים נוספים במוסד, ככל שישנם.**

פרופ' דליה פישלוב משמשת משנת 2013 כיועצת הנשיא לקידום מעמד הנשים במכללת אפקה. כמו כן, מכהנת פרופ' פישלוב במספר תפקידים נוספים: ראש היחידה ללימודי מתמטיקה לשנה"ל תשע"ז, חברת וועדת המינויים למסלול הרגיל משנת 2014, שופטת ערכאות ערעור ונשיאת ערכאות הערעור במערכת בירור ושיפוט לסגל האקדמי, החל מחודש מרץ אשתקד.

סגל:

• **התפלגות מגדרית של הסגל הבכיר הקיים בכל דרגה.**

להלן ההתפלגות המגדרית של הסגל הבכיר במכללה, בחלוקה לדרגות:

דרגה	גברים	נשים	סה"כ
מורה	7	3	10
מורה בכיר	7	9	16
מרצה	17	14	31
מרצה בכיר	24	*15	39
פרופ' חבר	4	*1	5
פרופ' מן המניין	4	1	5
סה"כ	63	43	106
אחוזים	59%	41%	100%

* 2 מרצות נמצאות בחל"ת: האחת בדרגת פרופסור חבר והשנייה בדרגת מרצה בכיר.

• התפלגות מגדרית של גיוס סגל חדש לפי תחום בחמש השנים האחרונות.

להלן ההתפלגות המגדרית של גיוס סגל חדש בחמש השנים האחרונות, בחלוקה לתחומים:

נשים	גברים	תחום
2	4	הנדסה מכנית
1	0	הנדסה רפואית
1	1	הנדסת חשמל
1	0	הנדסת מערכות
0	1	הנדסה וניהול מערכות שירות
2	4	הנדסת תוכנה
3	2	הנדסת תעשייה וניהול
0	1	לימודים כללים
6	4	מדעי היסוד (מתמטיקה/פיזיקה)
16	17	סה"כ

• התפלגות מגדרית של קידום הסגל האקדמי הבכיר מדרגה לדרגה במוסד בחמש השנים האחרונות.

להלן ההתפלגות המגדרית של קידום הסגל האקדמי הבכיר בחמש השנים האחרונות, בחלוקה לתחומים, קודמו 17 גברים ו-14 נשים המהוות 45% מכלל הקידומים:

נשים	גברים	תחום
1	3	הנדסת חשמל
1	3	הנדסת תוכנה
7	3	מדעי היסוד
4	4	הנדסת תעשייה וניהול
1	4	הנדסה מכנית
14	17	סה"כ

סטודנטים:

בשונה מהתפלגות הסגל האקדמי, באוכלוסיית הסטודנטים המצב שונה: רק כ-21% מהסטודנטים באפקה הינם נשים. המכללה מקיימת מאמצי הסברה לגילאי התיכון, תוך מעורבות של תלמידותיה וחברות הסגל במיזמים מעצימי נשים, כגון: "סודקות את תקרת הזכוכית" בשיתוף כ"ח, ופרויקטים אחרים המארחים תלמידות ומעלים את תחושת המסוגלות ואת רף הציפיות מעצמן של תלמידות התיכון, כך שבעתיד תגענה לאקדמיה בשלות ומוכנות יותר, ונכונות ללמוד תחומים מדעיים.

באשר לסטודנטיות הלומדות באפקה אשר שיעורן בפרויקטים מצטיינים גבוה משיעורן במכללה, אלו מקבלות חשיפה בכל אמצעי המדיה האפשריים, ע"מ להוות דוגמה ליכולותיהן ולאפשרותן להצליח. פעילות זאת משתקפת בשיעור הסטודנטיות המשתתפות בתכנית המצטיינים בתשע"ז שעלה מ 12% בתשע"ו ל- 28% בתשע"ז.

אין המכללה דוגלת באפליה מתקנת על בסיס מגדרי, סטודנטיות זכאיות לאותן מלגות להם זכאים סטודנטים, על סמך הישגים בלימודים.

להלן נתוני התפלגות הסטודנטים במכללה:

• ההרכב המגדרי של הסטודנטים לפי מחלקה/פקולטה ותואר.

להלן ההרכב המגדרי של הסטודנטים, בחלוקה לתכניות התואר הראשון והתואר השני:

תואר	תכנית	מגדר	אחוז		מספר		
			תשע"ו	תשע"ז	תשע"ו	תשע"ז	
תואר 1	הנדסת חשמל	גברים	93%	91%	415	458	
		נשים	7%	9%	33	43	
	סה"כ			100%	100%	501	448
	הנדסה מכנית	גברים	92%	92%	650	674	
		נשים	8%	8%	60	62	
	סה"כ			100%	100%	736	710
	הנדסת תעשייה וניהול	גברים	58%	56%	281	275	
		נשים	42%	44%	206	218	
	סה"כ			100%	100%	493	487
	הנדסה רפואית	גברים	45%	41%	74	73	
		נשים	55%	59%	89	105	
	סה"כ			100%	100%	178	163
	הנדסת תוכנה	גברים	84%	83%	473	496	
		נשים	16%	17%	92	103	
	סה"כ			100%	100%	599	565
			סה"כ		2,373	2,507	
		גברים	נשים	גברים	נשים		
		1,893	480	1,976	531		
		(79%)	(21%)	(78%)	(22%)		

מספר		אחוז		מגדר	תכנית	תואר
תשע"ז	תשע"ו	תשע"ז	תשע"ו			
53	47	90%	87%	גברים	הנדסת אנרגיה	תואר 2
6	7	10%	13%	נשים		
59	54	100%	100%	סה"כ		
83	82	86%	87%	גברים	הנדסת מערכות	
14	12	14%	13%	נשים		
97	94	100%	100%	סה"כ		
16	-	67%	-	גברים	מערכות תבניות	
8	-	33%	-	נשים		
24	-	100%	-	סה"כ		
16	10	62%	77%	גברים	הנדסה וניהול מערכות שירות	
10	3	38%	23%	נשים		
26	13	100%	100%	סה"כ		
24	27	89%	93%	גברים	הנדסה וניהול מערכות תשתית	
3	2	11%	7%	נשים		
27	29	100%	100%	סה"כ		
233		190		סה"כ		
נשים 41 (18%)	גברים 192 (82%)	נשים 24 (13%)	גברים 166 (87%)			
2,740		2,563		סכום כולל		

• התפלגות מגדרית של זכיות סטודנטים במלגות ובפרסים מוסדיים.

להלן ההתפלגות המגדרית של זכיות סטודנטים במלגות ובפרסים מוסדיים:

זכיות סטודנטים במלגות בשנה"ל תשע"ו:

סוג מלגה	סה"כ	נשים	גברים	אחוז נשים	אחוז גברים
מלגת סיוע	64	24	40	38%	62%
מלגת עידוד קרובי משפחה	35	9	26	26%	74%
מלגת הצטיינות	88	16	72	18%	82%
מלגת תכנית המצטיינים	31	5	26	16%	84%
מלגת מעורבות חברתית ו"חוויה בהנדסה"	39	12	27	30%	70%
מלגת קרסו להתמחות רכב	8	0	8	0%	100%
מלגות האפורופוס	24	10	14	42%	58%
מלגת לוחם	97	2	95	2%	98%
מלגת נתוני קבלה	174	39	135	22%	78%

זכיות סטודנטים בהגרות בשנה"ל תשע"ו:

סוג הגרלה	סה"כ	נשים	גברים	אחוז נשים	אחוז גברים
סקר שביעות רצון סטודנטים מאיכות ההוראה ומשירותי המנהלה	46	10	36	22%	78%

זכיות סטודנטים בפרויקטים מצטיינים בשנה"ל תשע"ו:

סוג הצטיינות	סה"כ	נשים	גברים	אחוז נשים	אחוז גברים
מצטיין	12	4	8	33%	67%
ראוי לשבח	5	2	3	40%	60%

• מעקב אחר דוקטורנטיות ופוסט דוקטורנטיות אשר זכו במלגות מוסדיות שונות - האם חזרו למוסד שלכם/למוסד אחר/לתעשייה/לשירות ציבורי וכד'. זאת בהשוואה לדוקטורנטים ופוסט דוקטורנטים.

מכללת אפקה אינה מכשירה לתארים מתקדמים, לפיכך אין במכללה דוקטורנטים ופוסט דוקטורנטים.

להלן קישור לעמוד הרלוונטי באתר מכללת אפקה, בו מפורסם הדו"ח המצ"ב:

<http://www.afeka.ac.il/about-afeka/about-afeka-college>